

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 78.405/1
van 8 december 2025

over

een voorontwerp van decreet 'houdende diverse bepalingen
inzake energie en klimaat'

Op 3 november 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 25 november 2025. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Pieter VAN CLEYNENBREUGEL, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 8 december 2025.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet heeft tot doel het bestaande gewestelijke rechtskader inzake energie en klimaat op diverse vlakken te wijzigen of aan te vullen (artikel 1 van het voorontwerp). In dat verband wordt ook overgegaan tot een (zeer beperkte) gedeeltelijke omzetting van de richtlijnen (EU) 2023/959² en (EU) 2024/1275³ (artikel 2). Daarnaast wordt door het voorontwerp een decretale bepaling die richtlijn (EU) 2023/1791⁴ eerder omzette, beter afgestemd op de tekst van die richtlijn zelf.

De ontworpen wijzigingen vinden hun weerslag in op zichzelf staande bepalingen (inleidende bepalingen in hoofdstuk 1, rechtsgrond voor gegevensverwerking en informatie-uitwisseling in hoofdstuk 2 en slotbepalingen in hoofdstuk 6) en in wijzigingsbepalingen van het decreet van 8 mei 2009 ‘houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid’ (hierna: Energiedecreet) (hoofdstuk 3 van het voorontwerp), het decreet van 19 april 2024 ‘over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator’ (hoofdstuk 4) of het decreet van 26 april 2024 ‘houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de overdracht van taken van de energieregulator aan het VEKA in functie van de hervorming tot één overkoepelende Vlaamse nutsregulator’ (hoofdstuk 5). Als “verzameldecreet” voorziet het voorontwerp meer bepaald in tien onderscheiden categorieën van wijzigingen.

2.1. Ten eerste creëert het voorontwerp een decretale rechtsgrond voor gegevensverwerking door de bevoegde autoriteit op Vlaams niveau in het kader van het emissiehandelssysteem voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en de aanvullende sectoren (het zogeheten ETS2), dat door middel van richtlijn (EU) 2023/959 werd ingevoerd, alsook voor informatie-uitwisseling tussen die autoriteit en de Federale Overheidsdienst (hierna: FOD) Financiën in dat kader (artikelen 3 en 4).

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Richtlijn (EU) 2023/959 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 ‘tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en Besluit (EU) 2015/1814 betreffende de instelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten’.

³ Richtlijn (EU) 2024/1275 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 ‘betreffende de energieprestatie van gebouwen’.

⁴ Richtlijn (EU) 2023/1791 van het Europees Parlement en de Raad van 13 september 2023 ‘betreffende energie-efficiëntie en tot wijziging van Verordening (EU) 2023/955’ (hierna: de energie-efficiëntierichtlijn).

2.2. Ten tweede voert het voorontwerp bijkomende meldingsplichten in hoofde van energiemarktdeelnemers in. In de eerste plaats wordt zo een met administratieve geldboetes gehandhaafde meldingsplicht aan brandstofleveranciers opgelegd met betrekking tot locaties waar stookolie en propaan worden geleverd (artikelen 5, 1°, 26 en 64). Daarnaast wordt ook voorzien in een machtiging aan de Vlaamse Regering tot het opleggen van meldingsverplichtingen inzake het jaarlijkse energieverbruik met het oog op de bevordering van hernieuwbare energiebronnen en rationeel energieverbruik (artikel 27, 34, 2°, 36, 38, 2° en 3° en 59).

2.3. Ten derde wordt de verplichting tot het geven van expliciete toestemming door een deelnemer aan flexibiliteit aan de dienstverlener van flexibiliteit of aan de aggregator opgeheven, waardoor die laatsten in uitvoering van de flexibiliteitsovereenkomst de nodige persoonsgegevens zullen kunnen verwerken zelfs in afwezigheid van expliciete toestemming (artikel 11).

2.4. Ten vierde worden de beslissingstermijnen in hoofde van de Vlaamse Nutsregulator (hierna: de VNR) gestroomlijnd en vastgesteld op negentig dagen. Binnen die termijn zal de VNR investerings- en databeheersplannen door de distributienetbeheerder en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit moeten goedkeuren alsook beslissingen dienen te nemen over leveringsvergunningen of over goedkeuringen, verzoeken om herziening, weigeringen van goedkeuring dan wel tot commentaar over modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren (artikelen 13, 14, 17, 2° en 18, 4° en 5°).

2.5. Ten vijfde voorziet het voorontwerp in belangrijke wijzigingen aan het rechtskader inzake de renovatieverplichting. De Vlaamse Regering wordt door het voorontwerp nog slechts gemachtigd deze verplichting op te leggen in geval van verkoop, ruil of schenking in volle eigendom van een onroerend goed of bij het vestigen of overdragen van een opstal- of erfpachtrecht op een residentieel gebouw of niet-residentieel gebouw of de niet-residentieële gebouweenheid (artikel 35, 1°, 2° en 6°). In dat verband wordt de termijn om een EPB-aangifte in te dienen verlengd tot maximaal zes jaar (in plaats van vijf) na het verlenen van de stedenbouwkundige vergunning of omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of na het neerleggen of indienen van de melding (artikel 32). Ook wordt de mogelijkheid geboden aan de Vlaamse Regering om te bepalen dat voor bepaalde categorieën van gebouwen of gebouweenheden een minimaal energieprestatieniveau behaald kan worden op groepsniveau (artikel 34, 1° en 35, 3°). Daarnaast worden ook twee uitzonderingen voorzien op de renovatieverplichting in geval van verkoop, ruil of schenking tussen wettelijk samenwonenden en bij onteigening (artikel 35, 4° en 5°). Ten slotte worden in dat verband ook de regels met betrekking tot het wijzigen of corrigeren van het energieprestatiecertificaat verder uitgewerkt (artikel 55, 2° tot en met 7°).

2.6. Ten zesde wordt het rechtskader inzake de uitgifte van en het beleid omtrent groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong verduidelijkt en verder afgebakend. In de eerste plaats wordt de verhouding tussen het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (hierna: VEKA), de VNR en de netbeheerders verduidelijkt. Daarbij worden eerder aangenomen maar nog niet in werking getreden wijzigingsbepalingen opgeheven, die het VEKA verantwoordelijk zouden maken voor de uitgifte van groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong en het beheer van de in dat verband voorziene databanken (artikelen 69 tot en met 72). Door de voorgenomen wijzigingen zal de VNR verantwoordelijk blijven voor de uitgifte van die certificaten en garanties en voor het beheer van

de bijbehorende databanken.⁵ Om het VEKA en de netbeheerders toe te laten om hun taken in dat verband correct te vervullen, wordt voor hen evenwel in een leesrecht in die databanken voorzien (artikelen 21 en 25). Daarnaast voorziet het voorontwerp in een machtiging aan de Vlaamse Regering om in periodes van negatieve elektriciteitsprijzen de onrendabele top bijkomend te actualiseren op basis van de impact van het niet-toekennen van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten tijdens die periodes (artikel 22).

2.7. Ten zevende worden de regels inzake gebouwautomatisering en -controle van niet-residentiële gebouwen en energie-efficiëntie van overheidsinstanties aangescherpt. Zo beoogt het voorontwerp de verplichtingen die op overheidsinstanties rusten in het licht van de energie-efficiëntierichtlijn beter af te stemmen op de verplichtingen die door die richtlijn vereist worden. Daartoe wordt uitdrukkelijk een onderscheid gemaakt tussen gebouwen en gebouweenheden (artikelen 29, 1° tot en met 14° en 30). Daarnaast worden ook geactualiseerde vereisten voor gebouwautomatisering en -controle decretaal verankerd (artikelen 5, 2° en 33). Bovendien wordt ook de open dataverplichting van toepassing op openbare besturen met rechtspersoonlijkheid meer in overeenstemming gebracht met wat voortvloeit uit artikel 6, vijfde lid, van de energie-efficiëntierichtlijn (artikel 38).

2.8. Ten achtste wordt voorzien in een decretale rechtsgrond op basis waarvan de energiehuizen voor de uitvoering van hun taken toegang zullen hebben tot de gegevens uit de backoffice van het uniek loket van de *Mijn Verbouwpremie* (artikel 31).

2.9. Ten negende worden de handhavingsmogelijkheden in hoofde van het VEKA verder uitgewerkt. Zo wordt meer bepaald verduidelijkt welke gegevens het VEKA kan opvragen en verwerken in het kader van monitoring, opvolging en handhaving van decretale verplichtingen inzake de PV-verplichting (artikel 28.), wordt het kader voor de databank inzake energieverbruik en energieproductie verfijnd (artikel 39) en wordt de mogelijkheid tot het opleggen van administratieve sancties en dwangsommen wegens overtreding van (nieuw ontworpen) decretale verplichtingen verruimd (artikelen 54, 59 en 62 tot en met 64).

2.10. Ten slotte voorziet het voorontwerp in de aanpassing van foutieve (artikelen 8, 10, 12, 19, 37) of niet langer actuele (artikelen 6, 23, 24, 40, 41, 66, 67 en 68) verwijzingen, in de invoeging van bijkomende terminologie⁶ of in de verduidelijking van de draagwijdte van bestaande bepalingen (artikel 17, 1°, 18, 1° tot en met 3°). Bovendien wordt het begrip “kalenderdagen” stelselmatig vervangen door “dagen” (artikelen 7, 9, 15, 16, 20, 42 tot en met 53, 55, 1° en 8°, 56 tot en met 58, 60, 2°, 61, 2° en 65, 1°).

⁵ Die keuze houdt verband met de op 6 maart 2025 formeel aangenomen standaard CEN-EN 16325 betreffende garanties van oorsprong voor energie. Zoals de memorie van toelichting aangehecht aan het om eerste goedkeuring voorgelegde voorontwerp verduidelijkt (p. 10), heeft deze standaard als randvoorwaarde dat de afgifte, overdracht en schrapping van garanties van oorsprong dient te gebeuren door dezelfde instantie (een zogeheten issuing body) die als beheerder van de databank van garanties van oorsprong dient op te treden en als zodanig lid is van de “Association of Issuing Bodies” (AIB). Tegen die achtergrond en in het licht van de (IT-)expertise van de VNR op dat vlak werd afgezien van een eerdere overdracht van taken aan het VEKA.

⁶ Zoals “inspectieprotocol” voor de opmaak van een energieprestatiecertificaat (artikel 5, 3° en 55, 2°), leersteuncentra (artikelen 5, 4° en 5°), “vereisten” in plaats van “rapporteringsvereisten” (artikel 29, 15°), “informatieverplichting” in plaats van “meldingsplicht” (artikel 60, 1°).

2.11. Artikel 73 van het voorontwerp bevat een inwerkingtredingsbepaling waarin voorzien wordt in de inwerkingtreding van specifieke bepalingen op 1 maart 2026 (artikel 32), op 8 april 2026 (datum van inwerkingtreding van het nieuwe Strafwetboek, artikelen 41 en 68) of op een datum vast te stellen door de Vlaamse Regering (artikelen 22, 26 en 35).

ALGEMENE OPMERKINGEN

3. De artikelen 3 en 4 van het voorontwerp voorzien in een rechtsgrond tot informatie-uitwisseling van gegevens in het kader van ETS2. Vastgesteld moet worden dat quasi-identieke⁷ bepalingen ook worden ingevoerd bij de artikelen 5 en 13 van het voorontwerp van decreet “tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, wat betreft het invoeren van een emissiehandelssysteem voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en de aanvullende sectoren”, dat het voorwerp uitmaakt van adviesaanvraag 78.482/1. Het voorliggende voorontwerp doet niet uitschijnen dat de erin opgenomen overlappende ontwerpbeepalingen weer zullen worden opgeheven eens het decreet tot wijziging van het DABM in werking zal treden.⁸ Aldus bestaat het risico dat dezelfde regeling twee keer zal voorkomen. Om die situatie te vermijden, dienen beide voorontwerpen van decreet op elkaar te worden afgestemd.

4. De ontworpen artikelen 21, 25 en 69 tot en met 72 hebben tot doel de taakverdeling tussen het VEKA en de VNR in het kader van het beleid en het beheer van garanties van oorsprong te herevalueren. In dat kader is het de bedoeling dat de VNR officieel aangewezen blijft als “*issuing body*” van garanties van oorsprong en verantwoordelijk blijft voor het beheer van de databank met de groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong. Dat beheer gebeurt met het oog op het naleven van de CEN-EN 16325 standaard, die vereist dat de afgifte, overdracht en schrapping van garanties van oorsprong bij dezelfde instantie moet zitten, nl. bij de “*issuing body*”, die tevens de beheerder is van de databank van garanties van oorsprong en op die manier ook lid is van de “*Association of Issuing Bodies*” (hierna: AIB). Het VEKA zou niettemin mee verantwoordelijk blijven voor de beleidsmatige taken rond garanties van oorsprong en in die hoedanigheid ook deelnemen aan de werkzaamheden van de AIB.⁹

Tegen de achtergrond van die vooropgestelde taakverdeling bepalen de ontworpen artikelen 21 en 25 van het voorontwerp dat het VEKA – in uitvoering van de taken die door de Vlaamse Regering aan het agentschap werden toevertrouwd – alsook de beheerders van energienetten, “leesrecht” zouden krijgen in die centrale databank. Gelet op de taken die de diverse

⁷ Het enige verschil lijkt te zijn dat de definitie van brandstof in artikel 3 van het voorontwerp nog een verwijzing naar “elektriciteit” bevat, maar dat lijkt inhoudelijk een vergissing. Zie ook, opmerking 5.

⁸ Gelet op het ontbreken van een meer specifieke inwerkingtredingsbepaling in het voorontwerp dat in adviesaanvraag 78.482/1 behandeld wordt, zal de inwerkingtreding ervan in beginsel tien dagen na de publicatie van het aangenomen decreet in het Belgisch Staatsblad plaatsvinden.

⁹ Zie ook de nota aan de Vlaamse Regering bij het op 18 juli 2025 aan de Vlaamse Regering voorgelegde eerste voorontwerp van decreet, p. 10. Om de praktische uitwerking van de aan respectievelijk het VEKA en de VNR toegewezen taken mogelijk te maken, zou tevens voorzien worden in een partnerschapsovereenkomst tussen beide, desgevallend na verdere preciseringen te hebben aangebracht aan het Energiebesluit.

actoren vervullen, lijkt het begrip “leesrecht” te weinig ruimte te laten voor een actieve deelname aan het ingeven of wijzigen van bepaalde gegevens in de databank. Door de VNR werd dan ook voorgesteld om te voorzien in een algemenere toegang tot de databank, die een “lees- en schrijfrecht” zou inhouden, wat ook door de memorie van toelichting wordt bevestigd.¹⁰ Het voorontwerp spreekt echter nog steeds enkel van “leesrecht”. Indien inderdaad de bedoeling voorligt om ook het VEKA en de beheerders een actievere rol in het beheer van de gegevens van de databank te geven in het kader van de uitvoering van de hen door de decreetgever toevertrouwde taken, dient uitdrukkelijk te worden aangegeven dat zij over een “lees- en schrijfrecht” beschikken.¹¹

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

5. De definitie van brandstof in artikel 3, 1°, van het voorontwerp omvat “elk energieproduct als vermeld in artikel 415, § 1, van de Programmawet van 27 december 2004” en maakt geen uitzondering voor elektriciteit. Dat lijkt een vergissing, die moet worden rechtgezet, onverminderd opmerking 3.

Artikel 4

6. Deze bepaling biedt rechtsgrond voor het verwerken en uitwisselen van gegevens in het kader van ETS2.

6.1. Artikel 4, derde lid, van het voorontwerp duidt “de bevoegde autoriteit” aan als verwerkingsverantwoordelijke en als entiteit die een beroep kan doen op de FOD Financiën. De gemachtigde verduidelijkte dit begrip als volgt:

“Met de bevoegde autoriteit wordt alleen het VEKA bedoeld. In artikel 8.1.2, 1° van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: het DABM) wordt de term ‘bevoegde autoriteit’ gedefinieerd als het VEKA. Verder wordt in artikel 8.1.2, 18°/1 van het DABM het VEKA gedefinieerd als het agentschap, vermeld in titel II van het Energiebesluit van 19 november 2010. Er zal in artikel 2 van het voorontwerp van decreet nog verder verduidelijkt worden dat voor de term ‘bevoegde autoriteit’ deze definities van toepassing zijn.”

¹⁰ Zie de bis-nota aan de Vlaamse Regering (tweede principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat), p. 5.

¹¹ Cf. de door het voorontwerp opgeheven artikelen 3, 3° en 5, 3° van het decreet van 26 juli 2024 ‘houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de overdracht van taken van de energieregulator aan het VEKA in functie van de hervorming tot één overkoepelende Vlaamse nutsregulator’ waarin, in het geval dat het VEKA verantwoordelijk zou worden voor het beheer van de centrale databank, een dergelijk “lees- en schrijfrecht” werd toegekend aan de VNR.

Aangezien de definitie van “bevoegde autoriteit” in het DABM enkel geldt voor dat decreet, en de ontworpen bepaling niet in het DABM wordt ingevoegd, verdient het inderdaad aanbeveling het begrip bevoegde autoriteit ook in artikel 3 van het voorontwerp nader te definiëren.

6.2. Het ontworpen artikel 4 zou de bevoegde autoriteit in het kader van ETS2 toelaten een beroep te doen op de diensten van de FOD Financiën om de nodige gegevens te kunnen verkrijgen.

6.2.1. De mogelijkheid een beroep te doen op de FOD Financiën houdt in hoofde van laatstgenoemde geen verplichting in om gegevens te delen. De gemachtigde bevestigde dat standpunt:

“Het ontworpen artikel 4 van het voorontwerp van decreet biedt de rechtsgrond om vervolgens een protocolakkoord te sluiten met de FOD Financiën. Het artikel kan echter geen verplichtingen opleggen aan de FOD Financiën om (persoons)gegevens te delen met het VEKA.”

6.2.2. Over een vergelijkbare bepaling merkte de Raad van State, afdeling Wetgeving, al eerder het volgende op:

“Het ontworpen artikel 76, § 4, van de Codex (artikel 21, 8°, van het voorontwerp) voorziet in de mogelijkheid voor het departement Omgeving om de persoonsgegevens vermeld in paragraaf 1, derde lid, van dat artikel te bezorgen aan het FAVV ‘om de gegevens te raadplegen die noodzakelijk zijn voor controles die worden uitgevoerd in het kader van de regelgeving over de diergezondheid’.

Aangezien het Vlaamse Gewest deze verwerking van persoonsgegevens alleen kan regelen binnen zijn bevoegdheden, is vereist dat ook in de federale wetgeving met betrekking tot het FAVV een regeling voorkomt met betrekking tot de verwerking door het FAVV van de betrokken gegevens. Indien dat nog niet het geval is, staat het aan de federale overheid om wat betreft het FAVV te voorzien in een regeling die is afgestemd op de ontworpen bepaling.”¹²

6.2.3. Om informatie-uitwisseling mogelijk te maken, zal er met andere woorden voorzien moeten worden in een op elkaar afgestemde regeling aangenomen door de verschillende beleidsniveaus. Het voorontwerp laat de Vlaamse Regering toe nadere voorwaarden en modaliteiten te bepalen in overeenstemming met de essentiële elementen die door het voorontwerp werden bepaald. Ook de gemachtigde beaamde dat standpunt:

“Voorafgaand aan het opstellen van het ontworpen artikel 4 is er overleg gepleegd met de FOD Financiën en is de vraag gesteld of er reeds een mogelijkheid bestond voor de FOD Financiën om de noodzakelijke gegevens te delen met het VEKA. De gegevens zijn noodzakelijk voor het VEKA in het kader van de identificatie van de natuurlijke of rechtspersonen die onder de definitie van een gereguleerde entiteit vallen, de identificatie van de natuurlijke of rechtspersonen die niet onder de definitie van een gereguleerde entiteit vallen en het bepalen van de brandstofvolumes. Met deze gegevens kan het VEKA, als bevoegde autoriteit, overgaan tot het nakijken van monitoringplannen en emissiejaarverslagen, het toekennen, wijzigen, schorsen en opheffen

¹² Adv.RvS 78.170/3 van 30 oktober 2025 over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024’, opmerking 26.

van broeikasgasvergunningen en nagaan of er voldoende emissierechten zijn ingeleverd. Hiervoor dienen de gegevens periodiek gedeeld te worden met het VEKA. Voor het periodiek delen van de gegevens diende er een nieuwe rechtsgrond ingevoerd te worden. Na de inwerkingtreding van deze rechtsgrond zal er overgegaan worden tot het sluiten van een protocolakkoord tussen de FOD Financiën en het VEKA waarin de verdere modaliteiten inzake het uitwisselen van de persoonsgegevens worden uitgewerkt. Eens dit protocolakkoord is gesloten kan er overgegaan worden tot het uitwisselen van de (persoons)gegevens.”

Uit dat antwoord kan minstens worden afgeleid dat ook op het niveau van de FOD Financiën een rechtsgrond tot het doorsturen van de betreffende gegevens zou bestaan, waardoor beide regelingen op elkaar kunnen worden afgestemd. De gemachtigde voegde daar bovendien het volgende aan toe:

“Momenteel zijn de gesprekken tussen de Federale Overheid en de drie gewesten lopende om een samenwerkingsakkoord inzake ETS2 te sluiten. Hierin wordt voorzien in een artikel waarin de contracterende partijen zich ertoe verbinden om alle voor de uitvoering van dat samenwerkingsakkoord nuttige informatie te delen.”

Artikel 5

7. Door artikel 5, 5°, van het voorontwerp wordt in artikel 1.1.3, 94°/1, van het Energiedecreet het woord “leersteuncentrums” toegevoegd na de zinsnede “centra voor leerlingenbegeleiding”. Het naast elkaar gebruiken van centra en centra is taalkundig weinig coherent. Bovendien blijkt uit het decreet van 5 mei 2023 ‘over leersteun’ dat in de toepasselijke onderwijsregelgeving “leersteuncentra” wordt gebruikt als meervoud voor “leersteuncentrum”. Aanbevolen wordt derhalve om het begrip “leersteuncentra” te gebruiken in plaats van “leersteuncentrums”..

Artikel 17

8. Gevraagd of de door artikel 17, 2°, van het voorontwerp in artikel 4.2.1, § 2/1, van het Energiedecreet ontworpen termijn van negentig dagen begint te lopen vanaf de dag na ontvangst van de aanvraag, antwoordde de gemachtigde:

“Dit is inderdaad van na de dag waarop de VNR de (aan)vraag heeft ontvangen. Dit kan zodoende in dezelfde zin als het ontworpen artikel 4.3.1, §2, vierde lid worden aangepast.”

Met de door de gemachtigde voorgestelde aanpassing kan worden ingestemd.

De Raad van State gaat ervan uit dat de ontworpen termijnen, waarop in het voorontwerp geen sanctie staan, effectief bedoeld zijn als termijnen van orde. Het tegendeel zou er immers toe kunnen leiden dat onevenredig afbreuk wordt gedaan aan de (exclusieve) bevoegdheden van de VNR onder de elektriciteits- en gasrichtlijnen.

Artikelen 23 en 24

9. Door de artikelen 23 en 24 van het voorontwerp wordt de verwijzing naar “NACE-BEL 2008” vervangen door “NACE-BEL 2025”. De actualisering van die categorieën heeft evenwel tot gevolg dat bepaalde activiteiten op het eerste gezicht niet langer onder de verminderingsregeling “Ev” (totale hoeveelheid elektriciteit) in het kader van groenestroom- en warmtekrachtcertificaten zullen kunnen vallen.

Meer bepaald werd code 33.190 (reparatie van andere apparatuur) immers deels vervangen door code 91.300 (instandhouding, restauratie en andere ondersteunende activiteiten voor cultureel erfgoed). Daarnaast werden ook activiteiten onder code 52.100 (opslag in koelpakhuizen en overige opslag) deels heropgenomen in codes 35.240 (opslag van gas als onderdeel van netwerkleveringsdiensten) en 63.100 (computerinfrastructuur, gegevensverwerking, hosting en aanverwante activiteiten).¹³ In het Energiedecreet worden de hoofdactiviteiten die thans tot de “NACE BEL 2025” codes 35.240, 63.100 en 91.300 en voordien onder de in het Energiedecreet vermelde codes 33 of 52.100 vielen, niet langer uitdrukkelijk vermeld in het kader van de vermindering “Ev”, waardoor bedrijfsvestigingen waarvan de hoofdactiviteit in de geactualiseerde versie behoort tot die codes, niet langer onderworpen zullen zijn aan die vermindering.

Gevraagd om verduidelijking, stelde de gemachtigde onder meer het volgende:

“Het doel van de aanpassing is te aligneren op de nieuwe NACE-BEL-2025 codes. Als hierdoor een aantal activiteiten die voorheen wel onder de vermindering Ev vielen worden uitgesloten dan is dat niet de bedoeling. Het is hierbij immers niet de bedoeling om fundamenteel inhoudelijke wijzigingen door te voeren. Het is echter evenmin de bedoeling om het toepassingsgebied te verruimen door andere codes toe te voegen waarvan de inhoud vandaag niet van de vermindering gebruik kan maken.”

De stellers van het voorontwerp worden daarom verzocht om in het licht van de hierboven gemaakte vaststellingen na te gaan of ten gevolge van de actualisering van de NACE-BEL codes, bepaalde activiteiten ten onrechte worden uitgesloten van of opgenomen in het toepassingsgebied van de vermindering “Ev” en om de tekst van het voorontwerp desgevallend aan te passen.¹⁴

Artikel 28

10. Het door artikel 28, 2°, van het voorontwerp ingevoegde artikel 7.7.3, § 5/1, van het Energiedecreet laat het VEKA toe persoonsgegevens op te vragen en verder te verwerken voor de uitvoering van zijn taken in het kader van de monitoring, opvolging en handhaving van de PV-verplichtingen die voortvloeien uit artikel 7.7.3, § 1, van dat decreet. De aldus opgevraagde

¹³ Dat blijkt althans uit de concordantietabel beschikbaar op <https://statbel.fgov.be/nl/overstatbel/methodologie/classificaties/nace-bel-2025>.

¹⁴ Dat kan door naar de nieuwe NACE-BEL 2025 codes te verwijzen, maar daaraan de nodige uitzonderingen toe te voegen (“, met dien verstande dat...”).

gegevens zouden worden opgenomen in de centrale databank ingesteld door artikel 12.5.1 van het Energiedecreet.

Uit artikel 12.5.1, § 4, van het Energiedecreet vloeit echter voort dat de bewaartermijn van die gegevens vijftig jaar zal zijn. Gevraagd of het werkelijk de bedoeling is om die termijn ook te laten gelden voor de door de ontwerpbeplanning voorziene gegevens, bevestigde de gemachtigde dat dit het geval is.

Het komt de Raad van State voor dat een bewaartermijn van vijftig jaar voor de persoonsgegevens die slaan op authentieke aktes, omgevingsvergunningen en faillissementsprocedures, vooraleer wordt overgaan tot anonimisering, niet noodzakelijk is voor de statistische of wetenschappelijke verwerking van persoonsgegevens die betrekking hebben op energiegebruik en energieproductie, zoals aangegeven in artikel 12.5.1, § 4, van het Energiedecreet.¹⁵ Zoals het Grondwettelijk Hof stelt moet de evenredigheid van de bewaringstermijn worden beoordeeld ten aanzien van het doeleinde waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt.¹⁶ De stellers van het voorontwerp dienen bijgevolg te kunnen verantwoorden dat die bewaartermijn voor alle bedoelde gevallen evenredig is, dan wel waar nodig de bewaartermijnen te differentiëren. In elk geval moeten daarbij de waarborgen van artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming¹⁷ met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens voor statistische of wetenschappelijke doeleinden in acht worden genomen.

Artikel 31

11. Het door artikel 31 van het voorontwerp gewijzigde artikel 9.1.4, § 1, derde lid, van het Energiedecreet zal als volgt luiden:

“Om na te gaan of de kredietnemer recht heeft op de lening, kan het energiehuis, conform artikel 6, lid 1, c), en artikel 9, lid 2, g), van de algemene verordening gegevensbescherming, een beroep doen op de bevoegde diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën, op het Rijksregister, op de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap, op de lokale besturen op het uniek loket in de zin van artikel 12.6.1 van dit decreet en artikel 5.75/1 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 en op het toegangsregister om digitaal toegang te krijgen tot de noodzakelijke gegevens, conform de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze, in voorkomend geval, op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd.”¹⁸

¹⁵ Cf. adv.RvS 69.562/3 van 12 juli 2021 over een voorstel dat heeft geleid tot het decreet van 22 oktober 2009 ‘tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wat een verbod op de plaatsing of vervanging van een stookolieketel betreft’, opmerking 8.

¹⁶ GwH nr.154/2023 van 23 november 2023, B.33.

¹⁷ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’.

¹⁸ Onderlijning toegevoegd.

Tussen “lokale besturen” en “op het uniek loket” dient nog een komma te worden toegevoegd.

Artikel 34

12. Het door artikel 34, 1°, van het voorontwerp vervangen artikel 11.2.1, § 1, vierde lid, van het Energiedecreet voorziet, net zoals het ontworpen artikel 11.2/2.1, § 1, derde lid, laatste zin, van het Energiedecreet (ingevoegd bij artikel 35, 3° van het voorontwerp), in een mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om nadere regels vast te leggen voor het labelen van een minimaal energieprestatieniveau voor gebouwen, gebouweenheden of groepen van gebouwen en gebouweenheden. Daarbij wordt de mogelijkheid geboden dat groepen van gebouwen gezamenlijk een minimaal energieprestatieniveau behalen. Aldus zouden de minimale energieprestatievereisten niet enkel op individueel gebouw(eenheids)niveau, maar ook op groepsniveau behaald kunnen worden. Gevraagd naar de bestaanbaarheid van een dergelijke regeling met het gelijkheidsbeginsel, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Die Vlaamse Regering zal dan daarbij inderdaad ook rekening dienen te houden met het gelijkheidsbeginsel en er dienen voor te zorgen dat er geen onredelijke verantwoording is voor een onderscheiden behandeling van groepen van gebouwen/gebouweenheden. Hierbij kan bijvoorbeeld rekening worden gehouden met de volgende elementen:

- de verwevenheid van gebouwen of gebouweenheden qua eigendomsstructuur (bv. een verdieping (dat een aparte gebouweenheid is) van een groot kantoorgebouw wordt verkocht en die verdieping is dermate verweven met de andere verdiepingen van andere eigenaars)
- de economische, technische of functionele verwevenheid van gebouwen van eenzelfde eigenaar op sites.”

Hoewel een voorgestelde maatregel pas ten volle kan worden beoordeeld wanneer bij besluit de uitvoeringsregeling ervan wordt vastgesteld, zal erover moeten worden gewaakt dat elke uitvoeringsregeling van minimale energieprestaties op groepsniveau verantwoord kan worden in het licht van het gelijkheidsbeginsel.

Artikel 35

13. Het gewijzigde artikel 11.2/2.1 van het Energiedecreet heeft tot doel te verduidelijken dat de renovatieverplichting, die krachtens artikel 11.2/2.1 van het Energiedecreet kan worden opgelegd, niet langer van toepassing zal zijn bij elke “notariële overdracht”, maar slechts bij “verkoop, ruil of schenking” in volle eigendom van een residentieel gebouw of niet-residentieel gebouw of een niet-residentiële gebouweenheid, in aanvulling op de ongewijzigde mogelijkheid om die verplichting ook op te leggen “bij het vestigen of overdragen van een opstalrecht of erfpacht op een residentieel gebouw of niet-residentieel gebouw of de niet-residentiële gebouweenheid”. Uit de memorie van toelichting blijkt dat de steller hiermee duidelijkheid wenst te bieden over de rechtshandelingen inzake overdracht die deze renovatieverplichting met zich zouden kunnen meebrengen.

In de mate dat aangenomen mag worden dat deze verplichting een evenredige beperking op het eigendomsrecht van de betrokkenen zou uitmaken,¹⁹ rijst niettemin de vraag of de ontworpen bepaling verantwoord kan worden in het licht van het gelijkheidsbeginsel, zoals dat voortvloeit uit de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. In de ontworpen formulering wordt immers de specifieke inbreng in natura van een residentieel gebouw dan wel een niet-residentieel gebouw of niet-residentieel gebouweenheid in een rechtspersoon in ruil voor aandelen of andere deelnamerechten niet langer beschouwd als een overdracht waartoe de Vlaamse Regering gemachtigd wordt een renovatieverplichting op te leggen.²⁰

13.1. Daaroever bevestigd, gaf de gemachtigde de volgende verantwoording:

“De wijziging van het toepassingsgebied van de renovatieverplichting is ingegeven door de uitdagingen die zich voordoen bij de huidige toepassing van de regelgeving. Vanuit zowel het notariaat als de burgers bestaat er vaak verwarring over welke akten als declaratief moeten worden aangemerkt. Deze onduidelijkheid wordt verder versterkt door de uiteenlopende externe juridische adviezen die geen eenduidige antwoorden bieden.

Om eigenaars die een transactie plannen meer rechtszekerheid te bieden, achten wij het opportuun om het toepassingsgebied van de renovatieverplichting te beperken tot een limitatief aantal rechtshandelingen.

De voorgestelde beperking van het toepassingsgebied van de renovatieverplichting tot een limitatief aantal rechtshandelingen vormt o.i. geen schending van het gelijkheidsbeginsel. Deze differentiatie berust op een objectieve en redelijke verantwoording: het verhogen van rechtszekerheid en het vermijden van interpretatieproblemen die voortvloeien uit de onduidelijkheid rond het begrip ‘declaratieve rechtshandeling’, dat niet expliciet in de regelgeving is omschreven en enkel uit rechtsleer en rechtspraak kan worden afgeleid. De keuze voor een limitatieve lijst is niet arbitrair, maar gebaseerd op de vaststelling dat deze handelingen het meest relevant zijn voor de toepassing van de verplichting. Uit cijfers van de notarisfederatie blijkt dat het grootste deel van de overdrachten gevat is door de rechtshandelingen verkoop, ruil en schenking. Het beperken van de renovatieverplichting tot deze specifieke handelingen zorgt voor meer duidelijkheid bij de toepassing van de regelgeving. Hierdoor wordt de rechtszekerheid aanzienlijk verhoogd, wat een legitiem doel is in het kader van het gelijkheidsbeginsel.

¹⁹ Die opmerking werd reeds in eerdere adviezen van de Raad van State, afdeling Wetgeving, gemaakt met betrekking tot deze renovatieplicht. Zie bijvoorbeeld adv.RvS 67.568/3 van 8 juli 2020 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 30 oktober 2020 ‘tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009’, opmerkingen 12.3 en 12.4 en adv.RvS 71.942/3 van 25 oktober 2022 over een voorstel dat heeft geleid tot het decreet van 25 november 2022 ‘tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de verplichte installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen op dakoppervlakten betreft’, opmerking 6.

²⁰ Door niet te voorzien in de mogelijkheid tot het opleggen van een renovatieverplichting bij inbreng in natura van een gebouw of gebouweenheid in een rechtspersoon, bestaat het risico dat, in het kader van vermogensplanning, transacties op poten worden gezet waarbij, om de overdracht van een (residentieel) onroerend goed te verzekeren zonder daarbij de renovatieverplichting te laten spelen, het onroerend goed in natura ingebracht wordt in een rechtspersoon. De verkoop, schenking of ruil van de aandelen in die rechtspersoon – en dus onrechtstreeks van het onroerend goed dat deel uitmaakt van het vermogen van die rechtspersoon – zou dan tot gevolg hebben dat het onroerend goed mee onrechtstreeks van eigenaar verandert, doordat de rechtspersoon van aandeelhouder verandert. Een dergelijke transactie valt evenwel niet als verkoop, ruil of schenking van residentieel gebouwen en niet-residentieel gebouwen of gebouweenheden in volle eigendom te beschouwen, waardoor die transacties uitgesloten zouden worden van de mogelijkheid in hoofde van de Vlaamse Regering tot het opleggen van een renovatieverplichting krachtens artikel 11.2/2.1 van het Energiedecreet.

Rechtsonzekerheid in deze context is bijzonder problematisch omdat burgers zich mogelijks niet bewust zijn van de verplichtingen en sancties die op hen van toepassing zijn, wat een voortdurende dreiging creëert en tot schrijnende situaties kan leiden. De boetes bij niet-naleving kunnen immers oplopen tot zeer hoge bedragen, zeker in het geval het gaat over niet-residentiële gebouwen. Een dergelijke situatie is maatschappelijk en juridisch onwenselijk, omdat zij het vertrouwen in de regelgeving en in de overheid ondermijnt. Door het toepassingsgebied duidelijk af te bakenen, wordt deze onzekerheid weggenomen en kunnen eigenaars met kennis van zaken handelen.

Bovendien gaat het bij een inbreng in een rechtspersoon ook vaak over niet-residentiële gebouwen die los van een overdracht gevat zijn door een algemene labeleis (vanaf 2028 voor grote publieke gebouwen met uitzondering van onderwijs en vanaf 2030 voor de overige niet-residentiële gebouwen). Ook voor residentiële gebouwen is er vanaf 2030 een minimale energieprestatienorm van toepassing die geleidelijk strenger wordt waardoor er geen volledige vrijstelling is om te renoveren.

Ten slotte dient de maatregel een algemeen belang, namelijk het waarborgen van rechtszekerheid. Dit is een legitieme reden om een onderscheid te maken, aangezien rechtszekerheid een fundamenteel principe is binnen het rechtssysteem. Door duidelijke en specifieke richtlijnen te bieden, kunnen eigenaars met meer vertrouwen hun transacties uitvoeren, wat bijdraagt aan een stabielere en beter functionerende vastgoedmarkt en meer vertrouwen in de overheid.”

13.2. Deze door de gemachtigde aangevoerde rechtvaardiging overtuigt niet.

Volgens vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof is een verschil in behandeling immers slechts verenigbaar met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie, wanneer dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betrokken maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.²¹

Vastgesteld moet worden dat het vooropgestelde doel van de machtiging tot renovatieverplichting erin bestaat dat de Vlaamse Regering de mogelijkheid krijgt stringenter energieprestatievereisten op te leggen,²² naar aanleiding van een specifieke overdracht, in ruil voor een tegenprestatie, van eigendomsrechten of langdurige zakelijke gebruiksrechten op één of meer specifieke residentiële gebouwen, niet-residentiële gebouwen of niet-residentiële gebouweenheden, aan een andere persoon (met uitzondering van transacties tussen echtgenoten of wettelijk samenwonende partners of in het kader van onteigeningen).²³ Dergelijke overdrachten hebben immers in hoofdzaak of enkel de bij die transactie betrokken gebouwen of de

²¹ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie voor recente illustraties GwH 24 april 2025, nr. 62/2025, B.7; GwH 24 april 2025, nr. 64/2025, B.6.1; GwH 15 mei 2025, nr. 77/2025, B.3.1; GwH 15 mei 2025, nr. 79/2025, B.3.2; GwH 28 mei 2025, nr. 83/2025, B.11; GwH 12 juni 2025, nr. 87/2025, B.35; GwH 12 juni 2025, nr. 88/2025, B.5.2; GwH 19 juni 2025, nr. 89/2025, B.4; GwH 19 juni 2024, nr. 93/2025, B.6.1 en GwH 19 juni 2025, nr. 94/2025, B.10.2.

²² Indien daar objectieve redenen voor bestaan, zou het de Vlaamse Regering bovendien ook nog steeds vrijstaan de renovatieverplichting te moduleren op een manier die een redelijk te verantwoorden onderscheid maakt tussen verschillende categorieën van gebouwen of gebouweenheden.

²³ Zie het door het voorliggende voorontwerp te vervangen zesde en het in te voegen zevende lid van artikel 11.2/2.1, § 1, van het Energiedecreet (artikel 35, 4° en 5°, van het voorontwerp).

gebouweenheden tot voorwerp, waardoor er een rechtstreeks te verantwoorden verband ontstaat met het opleggen van de verplichting tot renovatie van die gebouwen of gebouweenheden.

Vanuit dat oogpunt verschillen fusies tussen rechtspersonen, splitsingen of overnames van rechtspersonen of inbrengen van algemeenheden of bedrijfstakken als geheel in een rechtspersoon dan ook terecht van dergelijke, meer specifieke overdrachtstransacties. Fusies, splitsingen en overnames, die ingevolge artikel 11.2/2/1, § 1, derde lid, van het Energiedecreet al niet aan de renovatieverplichting onderworpen konden worden, hebben alle in beginsel betrekking op meerdere activa (en passiva) van een rechtspersoon en betreffen niet alleen één of meerdere specifieke gebouwen of gebouweenheden, zoals wel het geval is bij een verkoop, ruil of schenking. Vermits fusies, splitsingen of overnames niet specifiek tot doel hebben een residentieel gebouw, een niet-residentieel gebouw of niet-residentiële gebouweenheid over te dragen in ruil voor een tegenprestatie, ontstaat in dat kader dan ook niet hetzelfde rechtstreeks te verantwoorden verband met het opleggen van een renovatieverplichting. Ook een “inbreng of overdracht van een bedrijfstak of algemeenheid” kan om diezelfde reden onderscheiden worden van de meer specifieke overdrachtstransacties van verkoop, ruil of schenking.²⁴

Eenzelfde conclusie gaat evenwel niet op voor de inbreng in natura van een gebouw of een gebouweenheid in een rechtspersoon, in ruil voor aandelen of andere deelnamerechten. In dat geval heeft de transactie immers wel specifiek de overdracht van één of meer residentiële of niet-residentiële gebouwen of gebouweenheden tot voorwerp, waardoor het rechtstreeks te verantwoorden verband met het opleggen van een verplichting tot renovatie, net zoals bij verkoop, ruil of schenking, ook in die context aanwezig zal zijn. De rechtsgevolgen van een dergelijke, specifieke inbreng in natura zijn bovendien volledig vergelijkbaar met deze van een verkoop of ruil van één of meerdere gebouwen of gebouweenheden: ook met de inbreng in natura wordt het gebouw of de gebouweenheid immers op een definitieve dan wel voortdurende wijze overgedragen in ruil voor een tegenprestatie. Het gemaakte onderscheid tussen ‘gewone’ verkopen of ruilen en dergelijke inbrengen in natura in rechtspersonen lijkt dan ook zeer moeilijk en zelfs niet objectief te rechtvaardigen en in elk geval niet pertinent te zijn in het licht van het beoogde doel.

Tegen die achtergrond dient minstens ook de hierboven beschreven inbreng in natura van één of meer residentiële gebouwen of niet-residentiële gebouwen of gebouweenheden in een rechtspersoon, als tegenprestatie voor aandelen van of andere deelnamerechten in die rechtspersoon, aan de ontwerptekst te worden toegevoegd als één van de “overdrachten” die aanleiding kan geven tot het opleggen van een renovatieverplichting.

²⁴ In de thans geldende decretale regeling is dat echter (nog) niet het geval, aangezien een inbreng van algemeenheid of van een bedrijfstak als een translatieve notariële overdracht beschouwd zal kunnen worden; zie ook omzendbrief OMG/VEKA 2022/1 ‘betreffende het toepassingsgebied van de renovatieverplichting voor residentiële en niet-residentiële gebouwen’ en de toelichting die op de website van de Vlaamse overheid omtrent de renovatieverplichting wordt gegeven (<https://www.vlaanderen.be/een-huis-of-appartement-kopen/renovatieverplichting-voor-residentiele-gebouwen>). De hier voorliggende ontworpen wijziging zou echter tot gevolg hebben dat ook die transacties uitgesloten worden van de mogelijkheid tot het opleggen van een renovatieverplichting.

Artikel 41

14. In de ontworpen tekst van artikel 13.2.2 van het Energiedecreet dient de uitdrukkelijke verwijzing naar “van boek 2” te worden geschrapt. Een verwijzing naar artikel 352 van het Strafwetboek volstaat in dat verband, aangezien ook het nieuwe Strafwetboek doorlopend wordt genummerd.

Dezelfde opmerking geldt voor artikel 68 van het voorontwerp, wat het te wijzigen artikel 25 van het decreet van 19 april 2024 betreft.

Artikel 42

15. In artikel 42 van het voorontwerp dient het woord “telkens” te worden geschrapt.

Artikel 55

16. In artikel 55, punt 8°, van het voorontwerp dient het woord “dagen” te worden vervangen door “dag”.

Artikel 64

17. De inwerkingtreding van de mogelijkheid om de administratieve sanctie op te leggen waarin het ontworpen artikel 13.4.19 van het Energiedecreet voorziet, moet worden afgestemd op de datum van inwerkingtreding van het ontworpen artikel 7.6.3 van hetzelfde decreet (artikel 26 van het voorontwerp). Die laatste bepaling treedt immers, overeenkomstig artikel 73, derde lid, van het voorontwerp, in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum, terwijl de ontworpen bepaling tot oplegging van een administratieve sanctie voor de overtreding van artikel 7.6.3 in beginsel zal gelden tien dagen na de publicatie van het decreet in het Belgisch Staatsblad.²⁵

Artikel 73, derde lid, van het voorontwerp moet bijgevolg worden aangepast, onverminderd opmerking 18.

Artikel 73

18. Het gewijzigde artikel 7.1.4/1, § 4, derde lid, van het Energiedecreet (artikel 22 van het voorontwerp), het toe te voegen artikel 7.6.3 van het Energiedecreet (artikel 26 van het voorontwerp) en het gewijzigde artikel 11.2/2.1 van het Energiedecreet (artikel 35 van het voorontwerp) treden in werking op een datum die de Vlaamse Regering vaststelt. De prerogatieven van de decreetgever zouden beter in acht genomen worden indien er een uiterste datum wordt

²⁵ Cf. adv. RvS 70.736/3 van 2 februari 2022 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 18 maart 2022 ‘tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009’, opmerking 17.2.

vastgesteld waarop het aan te nemen decreet in werking zou treden zonder dat de Vlaamse Regering moet optreden.²⁶ Er wordt daarom ter overweging gegeven om te voorzien in een uiterste datum waarop het decreet in werking treedt als de Vlaamse Regering zou nalaten binnen een redelijke termijn de datum van inwerkingtreding vast te stellen.²⁷

Slotopmerkingen

19. Vanuit wetgevingstechnisch oogpunt kan ook nog het volgende worden opgemerkt:

- in artikel 13 van het voorontwerp dient ook te worden verwezen naar het decreet van 19 april 2024, dat wijzigingen aanbracht aan artikel 4.1.19, § 3, tweede lid, van het Energiedecreet;
- in artikel 21 dient de verwijzing naar het nog niet in werking getreden decreet van 26 april 2024 te worden weggelaten, dient de zinsnede “, eerste lid” te worden geschrapt en dient een verwijzing naar de wijziging door het decreet van 13 juni 2024 te worden opgenomen;
- in artikel 23 dient de tekst “vervangen bij het decreet van 13 juli 2012 en gewijzigd bij de decreten van 28 juni 2013, 27 november 2015, en 17 december 2021” te worden vervangen door “vervangen bij het decreet van 27 november 2015 en gewijzigd bij het decreet van 17 december 2021”;
- in artikel 25 dienen de woorden “26 april” te worden vervangen door “17 mei”;
- in artikel 31 dient het woord “ingevoegd” te worden vervangen door “hersteld” en dienen de woorden “en het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 maart 2023” te worden geschrapt;
- in artikel 32 dienen de woorden “de decreten van 4 december 2020 en” te worden vervangen door “het decreet van”;
- aan artikel 40 dient de wetshistoriek te worden toegevoegd;
- aan artikel 41 dient de wetshistoriek te worden toegevoegd;
- in artikel 52 dient de zinsnede “en vervangen bij het decreet van 14 maart 2014” te worden geschrapt;

²⁶ Cf. adv.RvS 53.518/3 van 11 juli 2013 over een voorontwerp van decreet ‘houdende de subsidiëring van het Vlaams-Brussels Mediaplatform’, opmerking 10. Zie Beginselen van de wetgevingstechniek – Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten, Raad van State, 2008, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be), aanbevelingen 154 tot 154.1.2 en formule F-4-5-2-1 en de omzendbrief ‘Wetgevingstechniek’ VR 2019/4 van 25 oktober 2019, aanbeveling 231, 5°.

²⁷ Cf. adv.RvS 70.142/3 van 18 oktober 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 21 januari 2022 ‘tot invoering van een waarborg bij inkomende bruiklenen voor tijdelijke tentoonstellingen’, opmerking 12.

- in artikel 67 dient de zinsnede “, gewijzigd bij het decreet van 20 december 2024,” te worden geschrapt.

20. Met betrekking tot de ontworpen terminologische wijzigingen kan nog het volgende worden opgemerkt, voornamelijk wat betreft het al dan niet wijzigen van de woorden “kalenderdagen” respectievelijk “VREG”.

20.1. Het voorontwerp wijzigt de terminologie “kalenderdagen” in het Energiedecreet in “dagen”, wat verder overigens niets verandert aan de draagwijdte van de gewijzigde bepalingen. Gelet op het feit dat andere decreten op het domein van energie en klimaat niet op soortgelijke wijze gewijzigd worden (bijvoorbeeld het decreet van 20 december 1996 ‘tot regeling van de rol van de lokale adviescommissie in het kader van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water en de levering van thermische energie’), werd aan de gemachtigde gevraagd of het de bedoeling is die ook op termijn te uniformiseren voor het hele Vlaamse energie- en klimaatrecht. Op die vraag werd onder meer het volgende geantwoord:

“De voorgestelde wijzigingen aan het Energiedecreet vinden (...) hun oorsprong in een opmerking uit het advies van de gewestelijke energieregulator met betrekking tot inconsequent gebruik van de termen ‘dag(en)’ en ‘kalenderdag(en)’ doorheen het Energiedecreet. Het was dus aangewezen dit te uniformiseren tot één term.”

Vastgesteld moet worden dat andere decreten met betrekking tot energie en klimaat aldus vooralsnog naar “kalenderdagen” blijven verwijzen, terwijl dat in het Energiedecreet niet langer het geval is. Ter wille van de beoogde coherentie van het gehele energie- en klimaatrechtskader worden de stellers van het voorontwerp uitgenodigd om bij de eerstvolgende gelegenheid ook in de overige decreten in dat domein de terminologie te uniformiseren.

20.2. Hoewel artikel 67 van het voorontwerp de benaming “VREG” vervangt door “Vlaamse Nutsregulator” in artikel 4, § 4, tweede lid, van het decreet van 19 april 2024 ‘over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator’, wordt niet voorzien in een soortgelijke aanpassing van het Energiedecreet. Daardoor blijven onder meer minstens in artikel 4.1.19/1 van dat laatste decreet nog steeds verwijzingen naar de “VREG” staan. De gelegenheid kan te baat worden genomen om hieraan te verhelpen.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Pierre LEFRANC